

ALARA KASRI

Alanya -Antalya arasında bulunan
Selçuklu dönemine ait
müstahkem bir köşk harabesi.

Halk arasında Alara Kalesi adıyla bilinen köşk, Alanya-Antalya-Konya yolunun Alara Hanı sapağından 10 km. kadar içeride ve handan 1 km. uzaklıkta bulunan kayalık bir tepenin üzerinde yer almaktadır. Bölgenin fethinden sonra Alâeddin Keykubad tarafından yaptırılan bir dizi köşkten biri olduğu kabul edilmekte ve muhtemelen Alara Hanı ile birlikte 629 (1231-32) yılında inşa edildiği sanılmaktadır. Köşkün üzerinde yer aldığı kayalık tepe, iç içe iki sıra surla kale haline getirilmiş ve dış surun içine giriş, kayalara oyulan merdivenli bir dehlizden sağlanmıştır. İç kaleye ise kare planlı bir giriş kulesinden geçilmektedir.

İç kalede, köşkün seyirlik bölümlerini teşkil eden tonozlu alt yapılar üzerine oturtulmuş teraslar ile asil yapıdan geriye kalan ara mekânları, bazı merdivenler ve bir hamamın kalıntıları yer almaktadır. Hamam, biri küçük bir külhanın yanında bulunan sıcaklık, diğeri çift pencereleli bir soğukluk olmak üzere kubbeli iki bölümden meydana gelmiştir. Soğukluğun pencerelerinden biri gerideki güzel manzaralı vadiye bakmaktadır. Harap ve tepeleri yıkılmış durumda olan kubbelerin içinde, Anadolu Türk mimarisinde tek örneği oluşturan fresk tekniğinde resmedilmiş figürlü süslemeler bulunmaktadır. Freskler, dans ettikleri intibainı bırakan el ele tutuşmuş, kolları tırazlı kaftan giymiş, ay yüzlü ve badem gözlü insan figürlerinden meydana gelmektedir. Sıcaklığın (cehennemlik) külhan penceresi üzerinde cehen-

nem halkından efsanevi bir hayvan figürü görülmekte, ayrıca çok bozuk durumda olan bağdaş kurmuş bir insan figürü de başka süslemelerin varlığına işaret etmektedir.

Köşk ve hamam bugün harabe halindedir ve mârüz kaldıkları tahribatin son yıllarda daha da arttığı dikkati çekmektedir. Kale Osmanlı döneminde de kullanılmış ve IV. Mehmed zamanında (1648-1687) dış surla iç sur arasındaki kısımda bulunan köy tamamen kalenin dışına taşınmıştır. Bu kısımlarda halen bazı yapı kalıntılarına rastlanmaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

S. Lloyd – D. S. Rice, *Alanya* ('Alâ' iyye) (trc. Nermin Sinemoğlu), Ankara 1964, s. 53, 75; Şerare Yetkin, "Sultan I. Alaeddin Keykubad'ın Alara Kalesi Kasımın Hamamındaki Freskleri", *Sanat Tarihi Yıllığı* (1969-70), III, İstanbul 1970, s. 60-88.

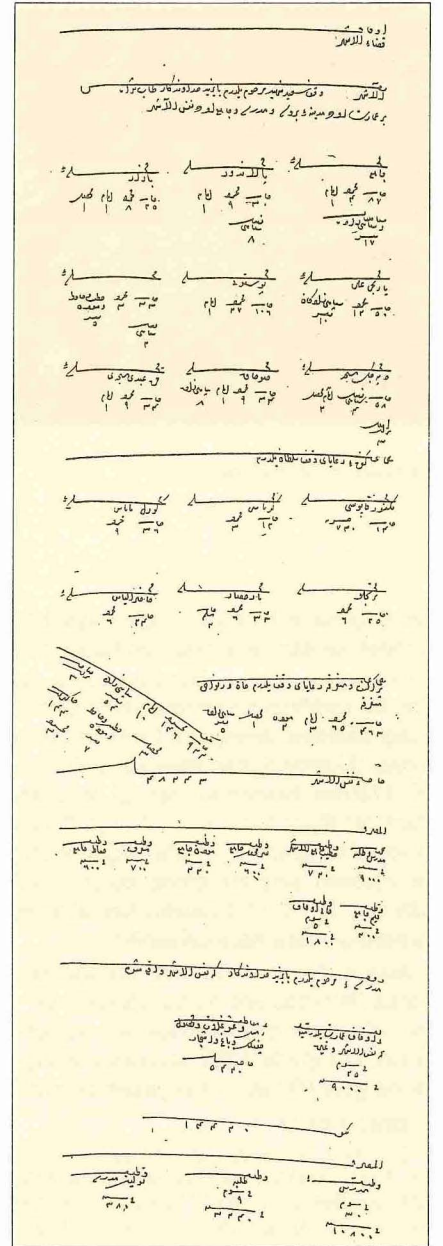

ARA ALTUN

ALAŞEHİR

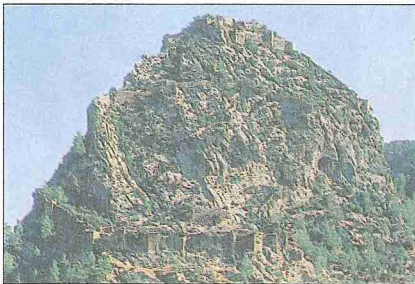
Ege bölgesinde Manisa iline bağlı
ilçe merkezi.

Bozdağlar'ın eteğinde denizden 190 m. yükseklikte kurulmuş olan Alaşehir, Gediz'e dökülen Alaşehir suyunun geçtiği geniş ovanın güney kenarında bulunmaktadır. Türkler tarafından fethine kadar Philadelphia adını taşıyan şehri, milâttan önce II. yüzyılda Bergama Kralı Attalos Philadelphos muhtemelen daha eski bir yerleşme yerinde kurmuştur. Gediz vadisinin doğu ucunda, Ege kıyılarını İç Anadolu'ya bağlayan yollara hâkim bir kale-şehir olarak gelişme göstermiş ve "Lidya bölgesinin anahtarı" olarak vasıflandırılmıştır. Roma İmparatorluğu zamanında Anadolu'da Hıristiyanlığın belli başlı yayılma alanlarından biri haline gelmiş, ara sıra uğradığı depremlerle yıkılmasına rağmen Bizans devrinde de önemli bir yerleşim yeri olma özelliğini korumuştur. VII. yüzyıldan X. yüzyıl ortalarına kadar süren müslüman Araplar'ın akınları sırasında zaman zaman onların hücumlarına hedef olmuşsa da ele geçirilememiştir. Ancak 1075 veya 1076'da, Anadolu'ya giren Kutsalımoşlu Süleyman Şah tarafından bölgedeki diğer şehirlerle birlikte fethedildi ve birkaç defa el değiştirdikten sonra 1098'de I. Haçlı Seferi sırasında Bizans hâkimiyetine geçti. Türk akınlarına karşı Batı Anadolu'nun en müstahkem mevkii haline getirilen şehir Bizans ordusunun önemli bir harekât üssü oldu.

XVI. yüzyılın ilk yarısında Alaşehir mahallelerini ve Yıldırım Bayezid Medresesi'nin bazı vakıflarını gösteren belge (BA, TD, nr. 166, s. 448)

Alara Kasrı ve Kalesi

Nitekim İbn Bîbî, Alaşehir adıyla andığı Philadelphia'yı Rum ülkesinin en azametli şehri olarak belirtmektedir. Bizans İmparatoru Laskaris ile Anadolu Selçuklu Sultanı I. Gıyâseddin Keyhusrev arasında geçen ve sultanın ölümü ile sonuçlanan savaş muhtemelen bu şehir yakınlarında oldu. 1255'te, İznik İmparatoru II. Laskaris ile II. İzzeddin Keykâvus ittifak antlaşmalarını yine burada yenilediler. Anadolu Selçuklu Devleti'nin par-